

Ze względu na agresję militarną Rosji na terytorium Ukrainy oraz przybycie na terytorium RP z za wschodniej granicy ponad 1.7 mln uchodźców wojennych¹ Sejm uchwalił ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa („Specustawa”).

Nowe rozwiązania weszły w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, tj. z dniem 12 marca 2022 r. i co do zasady obowiązują z mocą wsteczną od dnia 24 lutego 2022 r.

Poniżej przedstawiamy główne założenia Specustawy.

Legalny pobyt na terytorium RP

- Tymczasowo zniesiono wszelkie formalności dotyczące rejestracji pobytu obywateli Ukrainy na terytorium RP. Również obywatele Ukrainy, którzy są w Polsce, a ich dokumenty pobytowe utraciły ważność, nie muszą na ten moment podejmować żadnych kroków.
- Ukraińcy, którzy od dnia 24 lutego 2022 r. przekroczyli granicę z RP lub dopiero ją przekroczą, mogą legalnie przebywać na terytorium RP przez 18 miesięcy pod warunkiem przybycia bezpośrednio z terytorium Ukrainy oraz zadeklarowania zamiaru pozostania na terytorium RP.
- Komendant Główny Straży Granicznej jest zobowiązany do prowadzenia w systemie teleinformatycznym Straży Granicznej rejestru obywateli Ukrainy przekraczających granicę.
- Na wniosek obywateli Ukrainy będą im udzielane zezwolenia na pobyt czasowy jednorazowo na okres 3 lat od dnia wydania decyzji. Wniosek można złożyć nie wcześniej niż przed upływem 9 miesięcy od dnia wjazdu i nie później niż w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r.

¹ Stan na dzień 13 marca 2022 r. na podstawie informacji przekazanych przez Straż Graniczną.

- Obywatele Ukrainy, którym udzielone zostaną zezwolenia na pobyt czasowy, będą uprawnieni do wykonywania pracy na terytorium RP bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę.
- Wszystkie legalne pobyty obywateli Ukrainy, których upływ terminu ważności przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulegają przedłużeniu z mocy prawa do dnia 31 grudnia 2022 r. (w przypadku wizej krajowej oraz zezwolenia na pobyt czasowy) lub o 18 miesięcy (w przypadku wizej Schengen, wizej wydanej przez inne państwo obszaru Schengen, dokumentu pobytowego wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru oraz w ramach ruchu bezwizowego).

Zatrudnienie

- Obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium RP jest lub uznaje się za legalny, **są uprawnieni do wykonywania pracy na terytorium RP w okresie swojego pobytu.**
- Jedynym warunkiem zatrudnienia obywatela Ukrainy jest **powiadomienie właściwego powiatowego urzędu pracy** przez pracodawcę w ciągu 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy.
- Powiadomienie jest dokonywane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego praca.gov.pl.
- W powiadomieniu pracodawca jest obowiązany wskazać:
 1. informacje dotyczące pracodawcy (firma albo imię i nazwisko, adres siedziby albo miejsce zamieszkania, służbowy nr telefonu lub adres e-mail, nr NIP oraz REGON albo nr PESEL, nr wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia – w przypadku pracodawców prowadzących agencję pracy tymczasowej, symbol PKD oraz opis działalności związanej z pracą obywatela Ukrainy);
 2. dane osobowe obywatela Ukrainy (imię, nazwisko, datę urodzenia, płeć, obywatelstwo, rodzaj, nr i serię dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość ze wskazaniem państwa jego wydania oraz numer PESEL – o ile został nadany);
 3. rodzaj umowy pomiędzy pracodawcą a obywatelem Ukrainy;
 4. stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy oraz
 5. miejsce pracy.
- W przypadku niewypełnienia tego wymogu przez pracodawcę świadczenie pracy przez obywatela Ukrainy bez zezwolenia na pracę jest prawnie niedopuszczalne.
- Obywatele Ukrainy mają ponadto możliwość zarejestrowania się w urzędach pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy oraz korzystania z usług rynku pracy w postaci m.in. pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz szkoleń – na takich samych zasadach jak obywatele polscy.

- Minister właściwy ds. pracy został upoważniony do wprowadzenia ewentualnych limitów dotyczących dostępu do rynku pracy obywateli Ukrainy przebywających legalnie na terytorium RP w drodze rozporządzenia.

Działalność gospodarcza

- Obywatele Ukrainy legalnie przebywający na terytorium RP **są uprawnieni do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na takich samych zasadach jak obywatele polscy.**
- Warunkiem jest uprzednie nadanie numeru PESEL.
- Przedsiębiorcy – obywatele Ukrainy, których pobyt przestanie być legalny, zostaną wykreśleni z CEIDG.
- Obywatele Ukrainy uzyskali ponadto możliwość zakładania spółki jawnej i partnerskiej.

Dostęp do usług publicznych – nr PESEL i Profil Zaufany

- Obywatelom Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium RP zostaną nadane numery PESEL na podstawie ich wniosku złożonego w dowolnym organie wykonawczym gminy. Ubieganie się o nadanie numeru PESEL jest możliwe w specjalnym, odformalizowanym trybie – nie jest wymagane powoływanie podstawy prawnej dla jego posiadania, a we wniosku obywatele Ukrainy muszą wskazać jedynie podstawowe dane oraz załączyć swoją fotografię.
- Minister właściwy ds. informatyzacji utworzy rejestr obywateli Ukrainy, którym nadano PESEL w systemie teleinformatycznym.
- Powyższa kwestia pozostanie bez wpływu na kwestię obywatelstwa polskiego.
- Obywatele Ukrainy, składając wniosek o nadanie nr PESEL, mają również możliwość uzyskania dostępu do profilu zaufanego pod warunkiem podania swoich danych kontaktowych tj. adres e-mail oraz nr telefonu komórkowego, a także wyrażenia zgody na potwierdzenie profilu zaufanego.
- Potwierdzenie tożsamości obywateli Ukrainy na potrzeby nadania im numeru PESEL oraz przyznania dostępu do profilu zaufanego jest możliwe na podstawie dokumentu podróży, Karty Polaka lub innego dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości (również dokumentu unieważnionego). W przypadku osób niepełnoletnich dopuszczalne jest posłużenie się aktem urodzenia.
- Dzięki powyższym rozwiązaniom obywatele Ukrainy uzyskali łatwiejszy dostęp do usług publicznych, w tym m.in. za pośrednictwem aplikacji mobilnych (mObywatel).

Kontakt:

W przypadku dodatkowych pytań zachęcamy do bezpośredniego kontaktu z naszymi ekspertkami.

Dr Joanna Ostojka-Kołodziej

Adwokat

Counsel, Head of Employment

joanna.ostojka@jdp-law.pl

Magdalena Bartnik

Adwokat

Associate

magdalena.bartnik@jdp-law.pl

Aleksandra Pisarek

Associate

aleksandra.pisarek@jdp-law.pl

Wszelkie informacje zawarte w niniejszym newsletterze są dostępne nieodpłatnie. Publikacja nie ma charakteru reklamowego i służy wyłącznie celom informacyjnym. Żadnej z informacji zawartych w niniejszym materiale nie należy traktować jako porady prawnej ani ofert handlowej, w tym w rozumieniu art. 66 § 1 Kodeksu cywilnego. JDP DRAPAŁA & PARTNERS Sp. j. niniejszym wyłącza swoją odpowiedzialność tytułem jakichkolwiek roszczeń, strat, żądań lub szkód wynikających lub związanych z korzystaniem z informacji, treści lub materiałów zawartych w newsletterze.

Administratorem Państwa danych przetwarzanych w celach: (i) informowania o wykonywaniu zawodu oraz działalności z nim związanej, (ii) prowadzenia korespondencji, (iii) archiwizacji jest JDP DRAPAŁA & PARTNERS Sp. j. z siedzibą w Warszawie. Więcej informacji na temat przetwarzania danych osobowych przez Administratora znajdują Państwo [na tej stronie](#).